

Heemcentrum ‘t Schoor’ kan weer terugzien op een succesvol jaar. Wij geven in dit jaarbericht beknopt aan hoe we in 2002 als team van vrijwilligers hebben gewerkt. Wij vertrouwen er op dat door het lezen van dit jaarbericht wij op uw belangstelling voor en betrokkenheid bij ‘t Schoor mogen blijven rekenen.

Doelstelling

Alvorens u te informeren over onze werkzaamheden in het afgelopen jaar is het goed met de doelstelling van onze Stichting Heemcentrum ‘t Schoor te openen.

Deze luidt als volgt: de Stichting heeft ten doel de bevordering van de heemkundeactiviteiten in Udenhout en Biezenmortel, en voorts al hetgeen met een en ander daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords. De Stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het verzamelen, bewaren, in bruikleen nemen en instandhouden van voorwerpen en geschriften, welke direct of indirect verband houden met de heemkunde van Udenhout, door het organiseren van tentoonstellingen en door al het mogelijke te doen wat kan bijdragen aan de kennis van de eigenaardigheden van volk en bodem van Udenhout.

De notarisvitrine

Heemcentrum ‘t Schoor is lid van heemkundekring “De Kleine Meijerij” en aangesloten bij het overkoepelend orgaan voor de Brabantse heemkundekringen: Brabants Heem.

Dat we in 2002 die doelstelling weer hebben waargemaakt moge uit het hierna volgende blijken.

Sponsors – stutten -steunen

Voor het werk van onze Stichting zijn sponsors - stutten en steunen van groot belang. Enerzijds is hun financiële bijdrage een niet onbelangrijke batenpost in onze jaarlijkse staat van baten en lasten. Anderzijds zijn zij voor ons een bevestiging voor het goede werk dat ons heemcentrum verricht. Als dank en waardering voor deze bijdrage nodigden wij op 24 augustus onze sponsors, stutten en steunen uit op een middagbijeenkomst. Na een welkomstwoord en een kopje koffie in een partytent in de prachtige tuin achter de rectorswoning, kon een bezoek worden gebracht aan ons heemcentrum en kasteel de Strijdkhof. Speciaal voor deze gelegenheid was de mogelijkheid aanwezig de Dalenskamer te bezoeken en kennis te nemen van een mooie dia-presentatie met toelichting over het kasteel. We mogen best vermelden dat sinds Balsbroeck Vastgoed B.V. het kasteel als kantoor in gebruik heeft, sprake is van een goede band tussen deze B.V. en ons heemcentrum. Voor de gemeenschap van Udenhout en Biezenmortel betekenisvol. Dit is ook mede te danken aan de goede relatie tussen ons bestuurslid Hein van den Berg, die namens de eigenaar van het kasteel als zaakgelastigde optreedt.

Na afloop van de bezoeken vond in de party-tent onder een korte toespraak van de voorzitter van 't Schoor en onder het genot van een drankje de afsluiting plaats.

Daarin memoreerde hij o.a. de reden van deze bijeenkomst, bracht dank uit voor de ondersteuning van het werk van het heemcentrum en deed nog eens een beroep op de aanwezigen en ook niet aanwezigen als sympathisant het werk van 't Schoor vooral te blijven steunen.

De stutten en steunen kregen dit jaar een rondleiding op de Strijdhoeft

Financiën

Het bestuur van 't Schoor voert een zeer zorgvuldig financieel beleid. In ons grootboek worden door de penningmeester nauwgezet alle inkomsten en uitgaven vastgelegd en jaarlijks toegelicht, besproken en gecontroleerd. Daarna wordt door het accountantsbureau het accountantsrapport uitgebracht. Na deze rapportages heeft het bestuur het financieel verslag 2001 vastgesteld en goedgekeurd.

Bestuur

Eind 2001 had ons bestuurslid rector Merckx een ongeval. Gelukkig verliep het herstelproces zodanig dat hij na enige maanden zijn activiteiten weer kon hervatten.

Het bestuur heeft in 2002 10 keer vergaderd. In de agenda van elke vergadering waren steeds die onderwerpen aan de orde die in het kader van ons beleidsplan als een rode draad door de activiteiten van ons heemcentrum lopen. Daarnaast bepaalden de ontwikkelingen van het moment of de gebeurtenissen van afgelopen of de komende periode de agenda.

In de bestuurssamenstelling vonden geen mutaties plaats. Bij rooster van aftreden werden drie bestuursleden herkozen.

Voor de wijze waarop we samen met veel ambitie en inzet ons inspinnen voor 't Schoor is dank aan de collega-bestuurders op zijn plaats. Overigens is het werk van 't Schoor alleen mogelijk met medewerking van alle vrijwilligers. Zeker hen zijn we daarvoor erkentelijk. Het bestuur brengt dat op enkele momenten bijzonder tot uiting en wel op onze jaarlijkse inmiddels traditionele nieuwjaarsbijeenkomst en onze jaarlijkse dankdag, die we dit jaar onder zeer gunstige weersomstandigheden hielden onder de monumentale beuk in de tuin van de rectorswoning.

Contacten met andere kringen

Onze stichting is lid van de heemkundekring De Kleine Meijerij. Twee van onze bestuursleden zijn ook aan deze stichting verbonden; Frank Scheffers maakt deel uit van de redactie van het periodiek van de kring en van de hand van Frans van Iersel worden regelmatig artikelen daarin

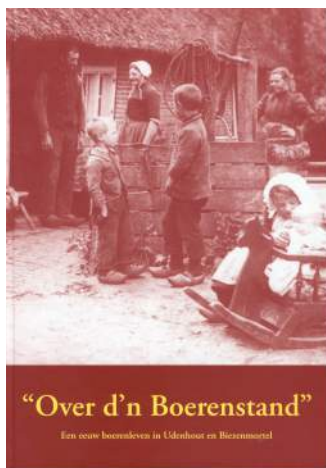
opgenomen. Vertegenwoordigers uit ons bestuur nemen jaarlijks deel aan de te houden algemene ledenvergadering. Daarnaast maken we als lid deel uit van het zgn. Regio-4 overleg, als onderdeel van het overkoepelende orgaan Brabants Heem. Dit jaar organiseerden wij op 30 oktober de Regio-4 ledenvergadering op kasteel de Strijdhoeve.

Schrijversteam

In 2002 was het schrijversteam 10 jaar actief. Nog maar net gereed met het boek “Over de school” was het team al intensief bezig met de voorbereiding voor een boek “Over d’n Boerenstand”.

Aanleiding daarvoor was het feit dat in Udenhout-Biezenmortel in 1902 de Boerenbond werd opgericht. In 2002 dus 100 jaar geleden.

Evenals bij de voorbereiding van de andere prachtige boeken heeft het team zich geen moeite bespaard om zo getrouw en gedocumenteerd mogelijk de geschiedenis over 100 jaar boerenleven vast te leggen. Het gedetailleerde en historisch onderzoek dat Piet Naalden verrichtte was daarbij zeer belangrijk en verdienstelijk. Ook de vele interviews die leden van het team bij de oudere agrariërs hielden droegen bij tot levendige stof en belangrijke bouwstenen voor het boek. Zoals was te verwachten werd het opnieuw een prachtig boek. Niet in het minst ook door de vele mooie foto’s. Dankzij een goede verzameling en archivering van enkele personen,

in het bijzonder Kees van den Bersselaar en Annie van Roessel kon van die gegevens gebruik worden gemaakt. Daardoor heeft het boek niet alleen veel lees-, maar ook kijkplezier.

De boerenbondswinkel

Ter aankondiging van de presentatie en verkoop van het boek werd op 27 september huis aan huis de tweede Unentse krant bezorgd, die ook deze keer was voorzien van een grote echte Unentse puzzel.

Op 23 en 24 november vierde de Stichting Isidorus, die het erfgoed van de in 1998 opgeheven plaatselijke boerenbond voortzet, haar 100-jarig jubileum in de manege De Vierhoeven. Op zaterdagavond 23 november werd het eerste boek namens 't Schoor aan de voorzitter van Isidorus overhandigd. Daarna werd met de verkoop van het boek gestart. De interesse voor het boek was groot en de reacties zeer positief. Uitstekend dat weer een stuk geschiedenis over Udenhout en Biezenmortel is vastgelegd. Alle complimenten daarvoor aan het schrijversteam. De uitgave van het boek was financieel gezien slechts mogelijk dankzij de sponsors die in het boek zijn vernoemd.

Eind 2002 is Frans van Iersel teruggetreden uit het schrijversteam. Frans zal zich op andere wijze in de historie verdiepen en daardoor een belangrijke bijdrage blijven leveren aan het werk van ons heemcentrum.

Presentaties

Bij gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de plaatselijke Boerenbond is 't Schoor ook anderszins nog zeer actief geweest. Een ruime collectie van oude landbouwwerktuigen en gebruiksvoorwerpen, keurig gerangschikt en netjes van naam voorzien, sierde de entree van de manege bij binnenkomst. Jan Ramaekers had samen met de vrijwilligers van 't Klein Schoor veel moeite gedaan de voorwerpen ten toon te stellen. Met name op zondag 24 november was daarvoor veel belangstelling.

Wie in Udenhout en Biezenmortel in het verleden wil duiken komt bijna altijd terecht bij 't Schoor. Dat bleek o.a. ook uit het vele historische materiaal dat door ons in vitrines en collages op die dag in de manege kon worden gepresenteerd.

De groepsbezoeken in het afgelopen jaar waren eveneens goede gelegenheden ons werk aan onze dorpsgenoten te tonen. Onder het motto: "sporen leiden naar het verleden" bezocht ook een groep leerlingen van de school De Mussenacker ons heemcentrum.

Op verzoek van het bestuur van de Udenhoutse K.B.O. vond op 21 november in het Plein voor ruim 125 aanwezigen een presentatie plaats over o.a. ontstaan, doelstellingen, collecties van 't Schoor en werd een dia-presentatie met toelichting gegeven over de geschiedenis van kasteel de Strijdhoeve en zijn bewoners. We kregen een zeer aandachtig gehoor.

Diverse andere activiteiten

Open monumentendagen

Op 7 september was ons heemcentrum alsook kasteel de Strijdhoeve in het kader van de landelijke open monumentendag opengesteld. De dag had als motto "koopmansgeest". Speciaal daarvoor waren in de kelder van het kasteel exposities ingericht, die als onderwerp enkele zeer betekenisvolle ambachten uit de Udenhoutse samenleving hadden. Velen kwamen het heemcentrum en het kasteel bezoeken.

Demonstratie mutsenmaken tijdens de Open Monumentendagen

Mede dank zij de presentaties en toelichtingen van onze vrijwilligers op beide locaties, vertrokken de bezoekers verrijkt met kennis over een stukje historie en gaf men blijk van veel waardering voor dit zo uniek bewaarde erfgoed.

Biezenmortel heeft gezamenlijk met de andere dorpen van de gemeente Haaren deelgenomen aan de open monumentendag. Dit jaar was in het gemeentehuis een tentoonstelling ingericht met het thema koopmansgeest.

Natuurwandeling 6 oktober

Een wat vreemde activiteit voor 't Schoor? Zijdellings verwant met de historie van ons werkgebied, reageerden wij heel positief op een verzoek van de Stichting de Duinboeren, een bijdrage te willen leveren voor een toelichting tijdens een wandeling door o.a. het natuurgebied den Brand. De wandelaars deden namelijk ook de buurtschap 't Endeke aan. 't Schoor was daar ter plaatse om enkele wetenswaardigheden te vertellen over de karakteristieke boerderijen van die buurtschap. Overigens lag het vertrek- en eindpunt voor de deelnemers aan de wandeling bij de Hemelrijkse Hoeve aan de Gommelsestraat.

Eén van de oude boerderijen op 't Endeke

Dorpsraad: ontvangst “nieuwkomers”

In 2002 vond deze bijeenkomst voor de tweede keer plaats. In de ochtend, na ontvangst in de voormalige raadszaal werd een wandeling door het centrum gemaakt met o.a. een bezoek aan de St. Lambertuskerk. Daarna was er een ontvangst en rondleiding op het heemcentrum. 's Middags werd er een fietstocht gemaakt door het buitengebied met o.a. een bezoek aan de Dalenskamer in het kasteel.

Hoewel de bijeenkomst in principe was bedoeld voor nieuwkomers in Udenhout bleken toch enkele deelnemers, al jaren hier woonachtig, geïnteresseerd. Heroverweging van deze activiteit is dan ook gewenst.

Computers

Hazagoed

Het programma hazagoed maakt het mogelijk om Udenhouts oudste kadasterkaarten uit 1832 te digitaliseren en de gegevens van alle percelen uit die tijd toegankelijk te maken. In 2002 is hard gewerkt aan dit project. Luud de Brouwer van het schrijversteam had zichzelf ten doel gesteld in 2002 de duizenden perceeltjes met behulp van de computer over te tekenen van de oude kaarten. Dit helse karwei is inmiddels gereed. De schat aan gegevens die hiermee beschikbaar is gekomen wordt door hem al weer gebruikt voor verder onderzoek. Het is de bedoeling dat de digitale versie van het kadaster uit 1832 voor een groot publiek beschikbaar komt. Iedereen kan dan met een simpele druk op de knop zien hoe zijn of haar woonomgeving er op de kaart van 1832 uitzag. In 2003 zal het zover zijn.

Internet

De Schoorsite op internet wordt veelvuldig geraadpleegd, eind 2002 stond de teller op ruim 1400 bezoekers. Ook geëmigreerde Udehouters weten de site te vinden. De website wordt regelmatig vernieuwd. In de zomer van 2002 zijn verschillende karakteristieke plekje van Udenhout en Biezenmortel gefotografeerd en met een stukje begeleidende tekst op de website gezet. U kunt zien wie de makers van de website zijn en sinds kort heeft de website een nieuw intro. Het is een bewegend intro met vier mooi foto's van Udenhout en Biezenmortel en het logo van 't Schoor. Verder wordt natuurlijk aandacht besteed aan de actualiteiten. De open monumentendagen in september, de presentatie van het boek over d'n Boerenstand en de wandeling in d'n Brand zijn zaken die in de loop van het jaar aan de site zijn toegevoegd.

Het adres van onze website luidt:

<http://home.planet.nl/~schef564/schoor/>.

Foto van de boerderij aan de Winkelsestraat in Biezenmortel die gebruikt is voor de intropagina van onze website.

Collectie

Voor een goede “archivering” en verantwoording van onze collectie worden alle voorwerpen in principe kort beschreven. Daarna gelabeld, genummerd en in het computerbestand ingevoerd. Vanwege de duizenden voorwerpen een gigantische klus. Daarom zijn daar enkele vrijwilligers elke dinsdag en vaak ook daarbuiten, mee bezig. Nog beter dan voorgaande jaren zijn we er in geslaagd de collectie naar thema of beroep te presenteren. Daardoor was soms een “interne verhuizing” gewenst. Alles is nu weer keurig op orde. Dat is overigens mede mogelijk dankzij de inbreng en inzet van enkele zeer actieve dames uit onze vrijwilligersgroep

Inrichten/indelen zolder

Zo langzamerhand nadert de “restauratie” van de zolder zijn voltooiing. Een laatste zoldercompartiment zal in 2003 onder handen genomen worden. Dit biedt dan de gelegenheid onze collectie nog wat verder uit te breiden, dan wel een aantal zaken in depot te nemen. Daarna zal

selectief beoordeeld moeten worden wat we nog wel of niet in onze collectie kunnen opnemen.

't Klein Schoor

Onverdrotten hebben de vrijwilligers van 't Klein Schoor in onze werkplaats aan de Gommelsestraat hun activiteiten voortgezet. Tot voor kort werden de gerestaureerde werktuigen opgeslagen in een loods en verdwenen ze daarmee uit beeld. Dat bevredigde ons niet. We zochten naar een beter toegankelijke locatie waar de werktuigen beter gezien kunnen

Bijenkast bij het klein Schoor worden. We benaderden daarvoor de familie Martens van de Hemelrijkse Hoeve, tevens zorgboerderij met huiskamerproject. Heel spontaan zegde de familie ruimte toe waar de werktuigen, onder overkapping, beter ten toon gesteld kunnen worden. Wij zijn daarmee zeer tevreden omdat de voorwerpen uit de opslag konden worden gehaald en ze nu een bredere belangstelling kunnen krijgen van bezoekers van de Hemelrijkse Hoeve, maar zeker ook voor de bezoekers van het huiskamerproject. Zo dienen de uitgestalde materialen een meervoudig doel. Prachtig toch.

Beleidsplan/onroerend goed

In 2001 hebben we gemeld dat het bestuur op basis van een eerder opgesteld beleidsplan enkele gerichte acties hoopte te ondernemen met betrekking tot o.a. het onroerend goed. In 2002 hebben we ons met name beraden over de situatie die zou gaan ontstaan, indien het huidig gebruik van het pand Schoorstraat 2 zou wijzigen. Om verzekerd te zijn van de voortzetting van ons

heemcentrum in pand Schoorstraat 2, dat inmiddels de status van Rijksmonument heeft, biedt het in eigendom verkrijgen van het pand de meeste garantie. Is dat niet haalbaar dan ontstaat voor ons heemcentrum een zeer moeilijke situatie.

Daarom heeft een delegatie uit het bestuur, versterkt met enkele deskundigen uit onze gemeenschap, in 2002 in enkele bijeenkomsten, over een in de toekomst veranderende situatie gebrainstormd. Daarna heeft overleg plaats gevonden met de huidige eigenaar van het pand. Vooralsnog lijkt het voor 't Schoor niet haalbaar het pand in eigendom te verwerven en de lasten van beheer en exploitatie te dragen. Maar we willen dat zeker weten. Daarom zullen we in 2003 nog verder onderzoek doen en ons beraden over wat ons te doen staat op langere termijn als duidelijk wordt wat voor ons wel – niet mogelijk is. Vast staat wel dat heemcentrum 't Schoor uit Udenhout niet meer is weg te denken.

Tot slot

Ik denk dat we gerust mogen vaststellen dat we onze doelstelling in 2002 weer ruim hebben verwezenlijkt. Ik hoop dat U dat, na het lezen van dit jaarbericht met mij eens kunt zijn. Heemcentrum 't Schoor heeft voor Udenhout en Biezenmortel grote betekenis. We zijn daar zeer trots op en dragen dat waar mogelijk ook uit. Wij vertrouwen erop dat U ons daarbij blijft steunen. Dank aan allen die ons mooie werk weer mogelijk maakten

Harry Goos, voorzitter

Nog verkrijgbare publicaties van 't Schoor

- Over de School € 18 (porto € 3)
- Over d'n Boerenstand € 20 (porto € 3)
- Scouting St-Lambertus Udenhout 1947-1997
50 jaar jeugd in beweging € 10 (porto € 3)
- Over Udenhout en zijn Rabobank: Honderd jaar
coöperatief bankieren € 4,50 (porto € 3)
- 150 jaar Lambertuskerk € 1 (porto € 0,78)
- Inrichting St. Lambertuskerk € 0,50 (porto € 0,78)
- Beukenhof, het voormalig klooster van Biezenmortel
€ 4,30 (porto € 1,56)
- 70 jaar Vincentius € 2,30 (porto € 1,56)
- 40 jaar Voetbalclub Biezenmortel € 4,50 (porto
€ 2,25)
- Udenhout hartverwarmend Uniek gratis (porto € 1,17)
- 75 jaar bouwen in Udenhout € 2,30 (porto € 0,78)
- kalender "Dorpsleven Udenhout-Biezenmortel"
€ 4, oude jaren € 2,50 (porto € 1,76)
- prentbriefkaarten Udenhout € 0,10 (porto € 0,39)
- 30 jaar Wielerronde Udenhout € 5 (porto € 2,25)
- Reproductie van een oude schoolkaart van Udenhout
en Biezenmortel rond 1925 € 1 (porto € 1,17)
- Over 't Schoor € 1 (porto € 1,17)
- Beknopte brochure kasteel "De Strijdhoeft" € 1,00
(porto € 1,17)

De nog verkrijgbare publicaties kunt u bestellen via de penningmeester (Ad Verhoeven, Kreitenmolenstraat 42a, Udenhout, telefoon 013-5112212).

Secretariaat Heemcentrum 't Schoor:
Corrie Roovers-Goos, Blesterd 11, 5071 AE Udenhout
telefoon 013-5112238

